

Presidentens lange fartstid og politiske erfaring har aldri vært viktigere. Foto: Pool, Reuters

En treg og tenksom gammel mann er det verden trenger nå

USAs president Joe Biden prøver å forhindre storkrig. For en gangs skyld kan alderen hans være en fordel.

Kommentar
Christina Pletten
Kommentator

Ikke gjør det! Ikke gjør det!
USAs Joe Biden har forsøkt å advare Israels naboer i Midtøsten mot å blande seg inn i konflikten mellom Israel og Hamas. Med smale øyne og et innbitt uttrykk i ansiktet har Biden sagt det igjen og igjen de siste dagene:
- Don't! Just don't.

Den amerikanske presidenten har forsøkt å signalisere styrke og beslutsomhet. Han reiste selv til Israel for å vise solidaritet, tross enorme utfordringer med sikkerheten. Han har vært soleklar på at USA støtter israelerne, til tross for ganske stram kritikk fra deler av sitt eget parti. Og han har trappet opp det militære nærværet i Midtøsten betraktelig.

Angriper amerikanere. USA har nå rundt

30.000 soldater i regionen. Det enorme hangarskipet som seilte inn Oslofjorden i sommer, USS Gerald Ford, ligger i Middelhavet. Et lignende skip, USS Dwight Eisenhower, er på vei til det arabiske hav. Og amerikanske baser i flere land har rustet opp beredskapen.

Det er ment å være avskrekkende. Men det ser ikke ut som om alle har lyttet til Bidens advarsler. Amerikanske styrker er blitt angrepet av droner og raketter gjentatte ganger de siste dagene. Grupper med bånd til Iran står bak.

Nå frykter USA at de skal bli trukket inn i en større konflikt med iranerne. Utenriksminister Anthony Blinken advarte om at USA vil reagere «raskt og bestemt» på nye angrep, da han talte i FNs sikkerhetsråd tirsdag. Mange undrer seg på hva det betyr.

Biden nærmer seg et kritisk punkt. Som John F. Kennedy gjorde med Cuba-krisen i 1962. Eller George W. Bush gjorde med 9/11 i 2001. Det er slike øyeblikk som definerer en president for historiebøkene.

Lærdommen fra 9/11. Mens Biden var i Israel kom han med en annen advarsel. Den handlet om amerikanernes oppgjør med terror.

«Selv om du kjenner på raseriet, må du ikke la det spise deg opp. Etter 9/11 var vi rasende i USA. Og da vi søkte rettferdighet og fikk rettferdighet, gjorde vi også feil.»

Krigen mot terror har kostet det amerikanske samfunnet vanvittig mye. Biden trakk ut de siste soldatene fra Afghanistan i august 2021. Da sa han at det var slutt på USAs endeløse kriger.

Bidens alder blir ofte trukket frem som en svakhet. Men presidentens lange farts-

tid og politiske erfaring har aldri vært viktigere enn akkurat nå.

Biden har hatt orkesterplass til noen av USAs største utenrikspolitiske blunderer i Midtøsten. Og han vet hva konsekvensene blir om man forhaster seg, eller velger feil.

Det finnes mange eksempler å ta av. Biden var for eksempel leder i Senatets utenrikskomité da president George W. Bush bestemte seg for å invadere Irak og styrte Saddam Hussein i 2003. I denne rollen var Biden ansvarlig for høringer der tendensios og uriktig informasjon om Irak og Hussein ble lagt frem som ufravikelige fakta.

Han var dessuten visepresident da president Barack Obama rotet til responsen på den arabiske våren i 2012-2013. Obama sa det var en «rød linje» at Syria brukte kjemiske våpen mot sitt eget folk. Presidenten truet med å gå til angrep, men gjorde det ikke. Hundretusener ble drept i den syriske borgerkrigen, og terrororganisasjonen IS tok kontroll over et stort landområde.

Høyt og farlig spill. Bidens strategi i Midtøsten har flere lag, og er en oppvisning i motsetninger. Han prøver å holde Israel igjen, samtidig som han offentlig gir dem full støtte og sympati. Det kommer frem i en rekke rapporter i amerikanske medier.

USA viser også frem sine militære muskler, samtidig som de vil dempe konfliktnivået.

Og ikke minst: Biden skal holde sine venner i regionen varm, samtidig som han tydelig tar Israels side.

Det er et høyt og farlig spill. USA har med vilje forsøkt å trenere Israels ventede bakkeinvasjon i Gaza. Det har

vært intens diplomatisk aktivitet for å få inn nødhjelp, få løslatt gisler og begrense de sivile tapene i Gaza. Noen av gislene til Hamas er dessuten amerikanske statsborgere, og det er hundrevis av amerikanere inne i Gaza.

Og som ikke dette er nok, så må presidenten forsøke å holde ting sammen på hjemmebane. Representantenes hus står fortsatt uten leder. Dermed er det ingen hjelp å få fra Kongressen.

Kryssord og akvareller. Man kan lure på om den snart 81-årige amerikanske presidenten av og til angres på at han tok jobben. Han kunne siddet hjemme i Delaware i slåbrok og løst kryssord. Han kunne reist på ferie til eksotiske øyer med Jill. Eller han kunne begynt å male stygge akvareller, som George W. Bush holder på med i Texas.

I stedet må Biden forsøke å finne en vei ut av mørket i Midtøsten. Han må sørge for at Ukraina fortsatt får den støtten de trenger. Og han må forsøke å holde det amerikanske demokratiet sammen på hjemmebane.

Det hviler fryktelig mye ansvar på disse gamle skuldrene akkurat nå.

Bidens strategi i Midtøsten har flere lag, og er en oppvisning i motsetninger